

NY
DESIGN

Danderyds

aktuellt

#8, 2019 • TIPS, INFORMATION
OCH INSPIRATION FÖR DIG SOM
BOR I DANDERYDS KOMMUN

SNART DAGS ATT
SÖKA KOMMUNENS
KULTURSTIPENDIUM

Spray, krämer och
smink – nytt sätt att
källsortera rätt

TEMA:

Budget 2020

*Partierna
tycker till*

ÄNTLIGEN
VINTERSÄSONG!
Dags för spolade isar
och plogade spår

Olovliga
byggen ökar

SÅ FUNGERAR
BYGGLOVSPROCESSEN

Tips: HÄR HITTAR DU
ALL INFORMATION OM
SKOLVALET 2020

Information: NY TAXA FÖR
AVFALLSHANtering OCH
VATTEN- OCH AVLOPP

Tips: AGENTEN OCH
BOVEN LÄR BARNEN
TÄNKA ENERGISMART

ALLTID
UPPDATERAD
INFORMATION
PÅ
danderyd.se

HEJ DANDERYD!

Möt ett nytt år

FOTO: UNSPLASH

Danderyds aktuellt

INFORMATIONSBLAD
UTGIVET AV DANDERYDS
KOMMUN.

REDAKTION:

Frida Kjellman, Susanna
Abramowicz, Helena
Eriksson, Maria Fernsund,
Eva-Lotta Hallberg,
Helena Eriksson, Vendela
Zandén, Karolina Höjer,
Malin Enmark

OMSLAGSBILD:

Karl JK Hedin/Unsplash

ANSVARIG UTGIVARE:

Jan-Erik Alenbrand
Danderyds
huvudnummer:
08-568 910 00
e-post:
danderydsaktuellt@
danderyd.se

TRYCK: Stockholms Lito
Grafiska AB, Danderyd

NÄSTA NUMMER

av DanderydsAktuellt
kommer ut den 12 februari
2020. Manusstopp den
8 januari 2020.

Danderyds kommun

Postadress:
Djursholms slott, Box 66,
182 05 Djursholm

Besöksadress:
Djursholms slott,
Banérvägen 6

Telefon:
08-568 910 00

För kommunens
öppettider se
danderyd.se/kontakt

Hemsida:
danderyd.se

**Följ oss i sociala
medier:**

Facebook:
[facebook.com/
danderydskommun](https://facebook.com/danderydskommun)

Instagram:
[@danderydskommun](https://instagram.com/danderydskommun)

Danderyds kommun- fullmäktige

*Nästa sammanträde
äger rum den 3 februari
kl. 19.00 i Banérsalen
på Djursholms slott.*

**NÄRMEST FÖLJANDE
SAMMANTRÄDEN 2020:**

➔ 2 mars, 30 mars
och 11 maj.

Föredragningslista och
handlingar finns på [danderyd.se/
kommunfullmaktige](http://danderyd.se/kommunfullmaktige)
Allmänheten hälsas välkommen
att närvara. Mötena kan avlyssnas
direkt och i efterhand.

TRÄFFA HANNA!

Hanna
Bocander,
kommunstyrel-
sens ordförande
(KSO) inbjuder
dig som bor i
kommunen till
politiska samtal
om Danderyds utveckling.

Tider: Tisdag 14 januari
16.00-17.30, onsdag 19 februari
kl.10.00-11.30, tisdag 24 mars
kl.16.00-17.30, onsdag 27 maj
kl.16.00-17.30.

Plats: Kontaktcenter Information
Danderyd, Mörby centrum.

Välkommen!

ALLTID
UPPDATERAD
INFORMATION
PÅ

danderyd.se

DANDERYDS KOMMUN

Upphandling parkeringsövervakning 2019

TEKNISKA NÄMNDEN
2019-11-06 TN 2019/0454

POLITISKA ÄRENDEN:

den sista januari 2020.

Med anledning av ovanstående behöver en ny upphandling genomföras för att ha en ny entreprenör på plats vid avtalets slut.

ÄRENDE: Tekniska nämnden ansvarar för kommunens parkeringsövervakning. Upphandling av entreprenör för uppdraget behöver genomföras, varför tekniska kontoret nu begär nämndens uppdrag i ärendet. Tekniska nämnden upphandlade under våren 2019 ny entreprenör för parkeringsövervakning i kommunen. Under avtalstiden har ett flertal brister i utförandet av uppdraget uppmärksamats och påtalats. Efter ett flertal möten och upprepade brister har kommunen och entreprenören kommit överens om att frånträda avtalet. Detsamma kommer efter överenskommelse att upphöra per

TEKNISKA NÄMNDENS BESLUT

1. Ge Teknisk direktör i uppdrag att underteckna överenskommelse om upphörande av avtal med befintlig entreprenör.
2. Ge tekniska kontoret i uppdrag att genomföra upphandling av parkeringsövervakning omfattande framtagande av upphandlingsunderlag, publicering och utvärdering av anbud med förtydligade kompetenskrav och konsekvens om villkor ej uppfylls,
3. Ge Teknisk direktör i uppdrag att underteckna tilldelningsbeslut samt avtal med tilldelad entreprenör inom ramen för budget.
4. Beslutet justeras omedelbart. ■

KOMMUNENS NÄMNDHANDLINGAR OCH PROTOKOLL PUBLICERAS I SIN HELHET LÖPANDE PÅ DANDERYD.SE/HANDLINGARPROTOKOLL

Öppet café

– för dig som har någon i din närhet som är långvarigt sjuk, äldre eller har ett funktionshinder.

ANHÖRIGCAFÉ i samarbete med Svenska kyrkan på Andrum i Mörby centrum, plan 5 (uppgång vårdcentralen). Välkommen första helgfria fredagen varje månad. ■

LÄS MER PÅ DANDERYD.SE/ANHORIGSTOD

Sök stipendium!

SNART ÄR DET dags att söka Danderyds kommuns kulturstipendium och nominera till 2020 års hedersplakett för kulturgärning samt årets ungdomsledarstipendium!

Har du en talang inom musik, dans, litteratur, konst, konsthantverk, teater, film eller foto? Då kan du söka *Danderyds kommuns kulturstipendium*. Du behöver vara under 19 år och kan söka från och med att du går i åk 7 till och med sista året på gymnasiet.

Nominera också gärna några av kommunens eldsjälar till Hedersplakett för kulturgärning eller Ungdomsledarstipendiet.

Hedersplakett för kulturgärning delas ut till en eller flera personer eller föreningar som ska ha gjort en värdefull och uppskattad gärning inom områdena litteratur, konst, konsthantverk, musik, teater, dans, film, foto, kulturjournalistik, undervisning, folkbildning, hembygdsvård eller liknande.

Ungdomsledarstipendiet tilldelas personer som genom aktivt föreningsarbete bidragit till sin förenings utveckling.

Ansöknings- och nomineringsperiod: 13/1-14/2. ■

LÄS MER PÅ DANDERYD.SE/STIPENDIER

Sök kommunens kulturstipendium.

SLÄNG INTE GRANEN HOS GRANNEN

JULEN STÅR inför dörren och granen står grön och grann i stugan. Men lika snart är julen förbi och vad gör du då av julgranen? Jo, du lämnar den till den mobila återvinningscentralen. Julgranar som lämnas in till den mobila återvinningscentralen flisas sedan och blir till biobränsle i värmeverk. På så sätt så får de sprida ljus och värme ännu en gång. ■

SCHEMA HITTAR DU PÅ DANDERYD.SE/MAVC

Tre snabba med Johan Lindberg – ny tillförordnad kommundirektör

1. Vad gör en kommundirektör?

– Som Kommundirektör har jag den ledande ställningen bland de anställda i kommunen.

Jag är chef för kommunlednings-

kontoret och för förvaltningscheferna.

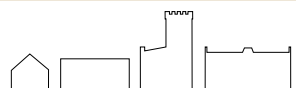
En av mina viktigaste uppgifter som kommundirektör är att säkerställa att de politiska besluten får genomslag.

2. Hur kommer kommuninvånarna att märka att du tagit över som kommundirektör?

– Med de besparingskrav som budgeten innebär kommer jag lägga mycket av min tid på att kommuninvånarna får en bibehållen bra kommunservice genom att fortsätta driva samordning, effektivisering och utveckling och av kommunens verksamheter.

3. Vad har du gjort/jobbat med tidigare?

– Jag är jurist i botten och har verkat i roller som kommunjurist och kanslichef i flera kommuner och även som chefsjurist i den privata sektorn. Jag har jobbat i Danderyds kommun sedan april 2015 och kommer närmast från en tjänst som administrativ direktör på kommunledningskontoret. ■

40%

3 TIPS FÖR EN BRANDSÄKER JUL

1. NU TÄNDAS TUSEN JULELJUS

40 procent av alla bostadsbränder som orsakas av levande ljus inträffar i december. Ta för vana att den som tänder ljusen även är ansvarig för att

släcka dem. Lämna aldrig levande ljus obevakade. Hur fint det än är ska brännbara material som mossor och plastdekorationer inte användas i adventsljusstaken. Stenar och glas går däremot bra.

2. VATTNA GRANEN

Låt granen stå svalt och i vatten, så att den inte torkar ut. Pynta aldrig med levande ljus eller tomtebluss – en torr gran kan brinna upp på några sekunder.

3. KONTROLLERA ELEN

Se till att sladdar och elektronik är i bra skick när du tar fram ljusslingor och stjärnor ur förrådet. Använd jordfelsbrytare och CE-märkta produkter. ■

KÄLLA: BRANDSKYDDSFÖRENINGEN

Kanske en självklarhet att aldrig lämna levande ljus obevakade, men kan vara bra med en påminnelse.

Spray, krämer och smink – nytt sätt att källsortera rätt

Kosmetiska produkter kan innehålla kemikalier som gör att de ska källsorteras och samlas in på ett särskilt sätt. Nu inleder Danderyds kommun ett samarbete med kosmetikakedjan KICKS för att göra det enkelt för kommuninvånare att lämna in gammalt nagellack och annat kosmetiskt avfall.

Camilla Molina Muga.

NAGELLACK, DEODORANT, parfym, sprayburkar, smink och hårfärg är alla exempel på produkter som inte ska slängas i den

vanliga soptunnan, eller spolade ned i avloppet, utan lämnas separat för korrekt hantering. Detta eftersom de kan innehålla ämnen som inte ska spridas i mark eller vattendrag eller fraktas i den vanliga sopbilen.

Kosmetiskt avfall kan sedan tidigare lämnas till SÖRABS återvinningscentraler (vanliga och den mobila). Nytt är att kommuninvånare nu kan lämna kosmetiskt avfall hos kosmetikakedjan KICKS som har en butik i Mörby Centrum.

Sortera mig rätt när jag blir gammal.

– Vi vill göra det lättare för folk att lämna in kosmetiskt avfall och tycker att Mörby Centrum, där många människor passerar, är en bra plats för detta, säger Camilla Molina

Muga, avfallsplanerare i kommunen. Vi hoppas också med denna insamling att kunskap sprids att ämnen i dessa produkter kan vara

miljö- och hälsofarliga. I naturen kan de dessutom reagera med varandra vilket kan ge upphov till andra skadliga effekter, fortsätter hon.

Givetvis är det gratis att lämna in kosmetiskt avfall till KICKS och detta oavsett varumärke och var produkterna är köpta. Avfallet hämtas sedan av kommunen som lämnar det vidare till det kommunala avfallsbolaget SÖRAB som ser till att det tas om hand på ett miljörätt sätt. ■

LÄS MER PÅ DANDERYD.SE/KOSMETISKTAVFALL

Nytt år – nytt schema för mobila återvinningscentralen

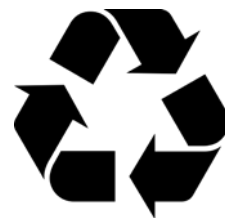
DEN MOBILA

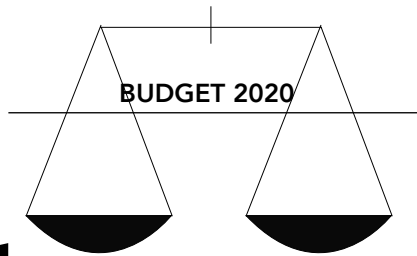
återvinningscentralen besöker olika platser i kommunen och tar emot i stort sett allt som en vanlig återvinningscentral gör. Den rullar i kommunen även 2020 men med några förändringar i schemat.

Klart för 2020 är att en ny plats tillkommer vid Långängsstrand vilket efterfrågats av boende i området då det är gles mellan stoppen i Stocksund för den mobila återvinningscentralen. Samtidigt tas besöksplatsen vid Danderyds gymnasium bort. Anledningen är bland annat att det inte är en optimal plats för uppställning av containrar.

Vilka platser som den mobila återvinningscentralen ska besöka ses över varje år. Ambitionen är att ha en bra spridning i kommunen och eftersom det finns besöksstatistik per plats kan schemat anpassas så att tjänsten når så många kommuninvånare som möjligt.

NÅGOT ANNAT som kan komma att ändras för 2020 är antalet gånger som den mobila återvinningscentralen besöker kommunen. Bakgrunden är bland annat ökade kostnader för tjänsten. Tekniska nämnden fattar beslut om detta i december. Exakt hur schemat ser ut är inte fastställt vid tryckning av denna tidning. För att se det nya schemat besök danderyd.se/MAVC eller hämta ett exemplar i Information Danderyd. ■

Budget 2020

– en budget för trygghet och för en ansvarsfull och långsiktig ekonomi i balans

Den 21 november beslutade kommunfullmäktige om budget för 2020. Budgeten beslutades i enlighet med det ordförandeförslag som presenterades i förra numret av DanderydsAktuellt.

– Att ta ansvar för den ekonomiska situationen och vidta åtgärder är den viktigaste utgångspunkten för budgeten och en huvuduppgift för oss. Vi gör rejäla åtstramningar och effektiviseringar, men vårt huvudfokus är att värna en hög kvalitet i kärnverksamheterna skola och omsorg samt satsa på trygghetsskapande åtgärder. Vi kommer att uppnå en ekonomi i balans redan under nästa år, säger Hanna Bocander, kommunstyrelsens ordförande.

Danderyds kommun har att hantera omfattande ekonomiska utmaningar. Under 2019 prognostiseras det ackumulerade underskottet till närmare 220 miljoner kronor. Enligt kommunallagen får en kommun endast uppvisa underskott maximalt tre år i följd. Danderyd är nu inne på sitt tredje år med ökande underskott. Kommunens

kostnader har över tid tillåtit öka i snabbare takt än skatteintäkterna.

SATSNINGAR PÅ MINSKADE BROTT OCH ÖKAD TRYGGHET

Under ett antal år har inbrotten i kommunen ökat och under senare tid har det även förekommit rån. Det finns också utmaningar med alkohol- och narkotikaanvändning bland vissa ungdomar. Kommunfullmäktige gör därför en riktad trygghetsåtgärdsåtgärdsatsning på fem miljoner kronor som bland annat ska gå till väktare/ordningsvakter samt uppsökande fältverksamhet mot ungdomar. Grannsamverkanbilen har varit framgångsrik i kommunen och det har därför budgeteras ytterligare medel. Det är kommunfullmäktiges ambition att utöka kameraövervakning vid brottsutsatta platser.

DANDERYD BEHÖVER ÖKA KOSTNADSMEDVETENHETEN

Kommunen har under lång tid haft en försämrad nettokostnadsavvikelse, vilket innebär att verksamheten blivit mindre effektiv i förhållande till kommunens förutsättningar. Framöver kommer kommunen arbeta med större fokus på effektivitet. Det arbetet är redan påbörjat genom att få ett mer effektivt lokalutnyttjande. Lokalkostnader är en stor utgiftspost i kommunens budget.

INVESTERINGAR SKA FINANSIERAS AV KOMMUNENS INTÄKTER

Även kommunens låneskuld har ökat de senaste åren, vilket beror på investeringar i främst skolor och infrastruktur. Den utvecklingen bromsas nu in. I budget 2020 är planen att inga nya långfristiga lån ska tas utan investeringarna finansieras istället av kommunens intäkter.

SKATTEN HÖJS, MEN DANDERYD BEHÅLLER ÄVEN FORTSÄTTNINGSVIS LÅG KOMMUNALSKATT

För att reglera det ackumulerade underskottet och nå en ekonomi i balans

höjs skatten med 1,40 kronor samtidigt som det görs omfattande besparingar och effektiviseringar. Ekonomin kommer att vara i balans redan 2020 och planen är att det ackumulerade underskottet är reglerat år 2021. Trots skatthöjning kvarstår Danderyds kommun bland de kommunerna i landet med lägst skatt – plats 11 av 290.

NYA EKONOMISKA PRINCIPER

Kommunfullmäktige föreslår nya ekonomiska principer för god ekonomisk hushållning genom införandet av ett överskottsmål om två procent av skatteintäkterna efter den kommunala skatteutjämningen. Exploateringsintäkter ska inte längre budgeteras i driftbudgeten. Kommunen bör också på sikt avsätta medel till en resultatutjämningsreserv. Reserven är en ekonomisk buffert för att kunna användas vid en konstaterad lågkonjunktur.

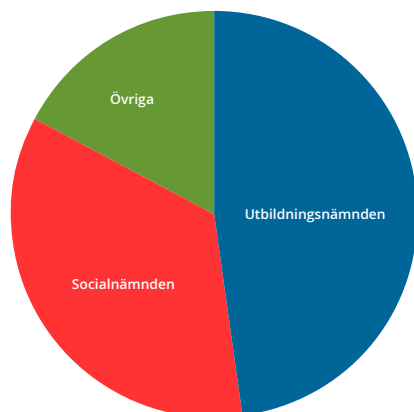
SÅ HÄR FÖRDELAR SIG BUDGETEN MELLAN VERKSAMHETERNA

Störst andel av skattpengarna går till skola, förskola och annan utbildningsverksamhet (881 miljoner eller 47 %) och näst störst är socialnämndens budget (närmare 643 miljoner eller 35 %) och tillsammans utgör de båda nämndernas budget cirka 82 procent av kommunens samlade kostnader. Utbildningsnämndens budget minskar med 0,4% samtidigt som socialnämnden ökas med 2,5%. De största besparingarna genomförs på tekniska kontoret och kommunledningskontoret. Tekniska kontoret får besparingar på 6,4 miljoner kronor och effektiviseringskrav på 7,4 miljoner kronor. Totalt blir det 13,8 miljoner kronor eller 15 procent. Kommunledningskontoret får besparingar på 12,8 miljoner kronor eller 14 procent. ■

PÅ DANDERYD.SE/BUDGET2020 KAN DU TA DEL AV HELA BUDGETEN FÖR 2020.

Så här fördelar sig budgeten mellan nämnderna

Utbildningsnämndens budget motsvarar 47 procent, socialnämnden 35 procent och övriga nämnder står för 18 procent.

Politikernas syn på Budget 2020

Budgeten för 2020 har nu beslutats, läs vad de olika partierna tycker om den.

PARTIERNAS SVAR PRESENTERAS UTAN SÄRSKILD ORDNING.

MODERATERNA:

”Budget i balans och satsningar på trygghet och ungdomar”

VI MODERATER är angelägna om att återställa ordning och reda i ekonomin och en budget i balans. Det kräver, utöver en skattehöjning, även tydliga prioriteringar och effektiviseringar.

Vår utgångspunkt är att så långt det är möjligt värna kärnverksamheten – skola och omsorg – och göra störst besparingar och effektiviseringar där vi tror att det känns minst för våra kommuninvånare – på administration.

Nödvändiga åtgärder

Många verksamheter bedrivs parallellt i våra kommundelar trots att vi till ytan är en av Sveriges minsta kommuner. Det är en dyr lösning där Danderydsbornas skattepengar inte används på ett effektivt sätt. Genom ökad samordning på färre antal platser, kan vi värna det viktiga arbetet de gör och på sikt ge förutsättningar att utveckla den verksamhet de bedriver.

Nödvändigheten av de åtgärder vi föreslår för att snabbt få ekonomin i balans ska ses i ljuset av ett antal riskfaktorer som kan komma

att påverka ekonomin kommande år: Allt fler ska försörjas av allt färre, skattein-

täkternas utveckling kan vika kraftigare än befarat i den lågkonjunktur som står för dörren och ökade pålagor från regeringen riskerar att öka ytterligare.

Oro över alkohol och droger

Trots utökad skatteutjämning och löften från regeringen så minskar tryggheten i Danderyd. Vi är också djupt oroade över att våra ungdomars användning av droger och alkohol. Att bryta den utvecklingen är viktigt för oss. Därför satsar vi på fler fältassistenter som ska finnas där våra ungdomar rör sig på kvälls- och nattetid, väktartjänster för att förebygga rån, inbrott och moped- och cykelstöld och kameraövervakning på brottsutsatta platser.

Majoritetens budget och den budget som antagits för 2020 är ansvarsfull, stram och med tydliga prioriteringar. ■

*Hanna Bocander, M, Kommunstyrelsens ordförande
Johanna Homberger, M, Gruppledare kommunfullmäktige*

KRISTDEMOKRATERNA:

”Trygghet och säkerhet i våra hem och i utemiljön”

ATT MEDBORGARNA

känner sig trygga är i första hand statens uppgift. Man ska kunna lita på att polisen kommer när man larmar. Trygghetsfrågorna ligger som du vet högt på KDs dagordning. Danderyd satsar i budgeten på utökad väktarbekväning och kameraövervakning samt fler fältassistenter. Med den samhällsutveckling vi haft på senare tid, bedömer vi att mer måste satsas i Danderyd på väktare, med mera.

Danderyds ekonomi

Att få ordning på Danderyds ekonomi är prioriterat för KD. I den beslutade budgeten finns besparingar och effektiviseringar för att få en ekonomi i balans. Främst sker dessa inom kommunledningskontoret och tekniska nämnden, medan kärnverksamhet som ligger närmast dig inte ska påverkas mer än nödvändigt. Tyvärr räcker det inte med besparingar utan i likhet med många andra kommuner måste Danderyd höja skatten nästa år för att få balans i ekonomin.

Bevara trädgårdskänslan

Endast en försiktig utbyggnad av fastigheter ska ske, med

stor hänsyn till existerande bebyggelse och de boende. Danderyd ska förbli en villastad, nybyggnation ska ske varsamt och luftigt, förtätning ska undvikas. Det är mycket viktigt att mer hänsyn tas till fastigheternas och områdets skönhet och förmåga att passa in i befintlig bebyggelse.

Äldreboenden

Att de äldre ska få åldras i trygghet och med värdighet är en stark drivkraft för oss Kristdemokrater. God vård, ett behovsanpassat boende och självbestämmande över sin vardag är en självklarhet – hela livet. Förhoppningsvis har vi snart ett nytt äldre- och korttidsboende, Ginnungagap vid Vendevägen, på gång.

Skolorna

Danderyd har fått utmärkelse som länets bästa skolkommun 2019, men vi kan inte bortse från att vi har exempelvis för få elever på skolor i Djurs-holm och behov av ny skola i Enebyberg m.m. Vi arbetar vidare på att hitta lösningar för framtiden. ■

Milles Lindgren, Kd

SVERIGEDEMOKRATERNA:

”Fokus på kärnverksamheterna”

DANDERYD ÄR i en mycket svår ekonomisk situation efter många års misskötsel. Majoriteten har under en lång tid drivit en politik helt utan kostnadskontroll där utgifterna har tillåtits öka snabbare än intäkterna samt sålt invånarnas mark för att täcka upp löpande underskott. Det finns ingen enkel lösning utan det kommer att krävas en kombination av skatthöjningar, besparingar och ett ökat fokus på kärnverksamheten för att få ordning på ekonomin.

En ansvarsfull skatthöjning

Sverigedemokraterna menar att majoritetens skatthöjning är onödigt stor och väljer en lägre skatthöjning (på 90 öre) och reglerar det ackumulerade underskottet över tre år. Det finns fördelar med att ha en jämn regleringstakt, inte minst så kommer en så stor skatthöjning som majoriteten föreslår att slå onödigt hårt mot vissa kommuninvånarnas ekonomi och minska incitamenten för effektiviseringar inom förvaltningen.

Besparingar på administration

Sverigedemokraterna vill se en slimmad administration. Vi har de senaste åren sett hur kommunledningskontorets

kostnader har ökat kraftigt och att organisationen har blivit oproportionerligt stor och topptung.

Sverigedemokraternas budgetförslag innehåller därför en omorganisation av kommunledningskontoret som innebär en kraftig besparing, främst på plan- och exploateringskontoret, och minskat antal chefer. En genomförd omorganisation hade medfört en besparing om minst 8,4 MSEK 2020 och ännu mer på längre sikt.

Satsningar på skola och omsorg

Sverigedemokraterna anser att det är nödvändigt att lägga ökat fokus på elevhälsa och satsar därför på det i vårt budgetförslag. Vi har sett stora löneglidningar inom skolan de senaste åren och föreslår därför även en uppräknings av skolpengen för att kunna bibehålla kvalitén inom skolan. Sverigedemokraterna föreslår även, till skillnad mot majoriteten, en uppräknings av vård- och hemtjänstchecken för att kompensera kostnadsökningar, då vi anser att en utebliven höjning riskerar att drabba vårdtagarna. ■

Christer Ernstedt, SD

MILJÖPARTIET:

”Ett demokratiskt hållbart Danderyd”

MILJÖPARTIET prioriterar ett hållbart Danderyd för Danderydsbornas bästa. Vi står inför stora ekonomiska utmaningar. Det krävs hårt arbete för att förändra den kultur som präglade politiken i Danderyd.

Ett ekologiskt hållbart Danderyd

Inflytande är en demokratisk rättighet. Vi vill ha en aktiv Medborgardialog och ett Öppet debattforum på kommunens hemsida. Det ger ökad delaktighet, bättre beslut, färre överklaganden och lägre kostnader.

Vi vill stärka rättigheter för unga, äldre och funktionshindrade. Barnkonventionen blir svensk lag den 1 januari 2020. Det innebär att ett barn- och ungdomsperspektiv ska belysas i alla kommunala beslut som berör barn.

Ett socialt hållbart Danderyd

Vi vill ha ett hållbart Danderyd för unga och äldre. Vi vill ha en handlingsplan för anhängvård och ett trygghetsboende så att äldre kan välja hur de vill bo.

M, KD och L har beslutat att lägga ned Hemtjänst

Danderyd, välfungerande och kostsam att bygga upp igen. Legitimerade och behöriga

lärare till elever som har särskilt stöd behöver bli verklighet.

Skollagen ska följas. Barngruppernas storlek i förskolan ska följa Skolverkets riktmärken. Elevhälsan ska arbeta förebyggande.

Krav på effektiviseringar kan inte uppfyllas utan att berätta hur det ska gå till.

Ett ekologiskt hållbart Danderyd

Vad vi gör och inte gör i Danderyd påverkar miljön lokalt och klimatet globalt.

Att åka kollektivt och inte ta bil till jobbet minskar föroreningarna både i luft och vattendrag. Vi vill minska klimatpåverkan med skarpa krav i upphandlingar. Våtmarker behöver förbättras och nya anläggas för att rena dagvattnet. Vi vill bevara artrikedomen och ekosystemtjänster genom god naturvård.

Säkra gång- och cykelvägar behövs för att barn och unga inte ska behöva skjutas.

Minska kemikalieanvändningen och plastbanta.

Gröna avtryck för ett bättre samhälle för våra äldre i nutid och våra barn i framtid. ■

Carolin Robson, MP

SOCIALDEMOKRATERNA:

”Värnar om Danderyds invånare”

I BUDGET 2020 föreslår Socialdemokraterna för första gången någonsin en lägre skatt än en moderatledd majoritet i Danderyd. Vi gör det samtidigt som vi undviker många av de kraftiga besparingar majoriteten nu påstår är oundvikliga. Besparingar som fram för allt slår mot de unga och de äldre.

Majoriteten väljer av maktstrategiska skäl att på onödigt kort tid forcera fram omfattande och cyniska nedskärningar – bara för att i ett senare skede kunna presentera en skattesänkning lagom till valet.

Vi Socialdemokrater väljer att följa kommunallagen och reglerar kommunens underskott i en mer sansad takt. Det innebär bland annat att vi kan undvika kraftiga besparingar på skolan och äldreomsorgen.

Majoriteten fryser exempelvis skolpengen i Danderyd. Det kommer innebära större barngrupper och en försämrad kvalitet i skolan. Man sparar på de mest utsatta. Stödet till barn med särskilda behov har redan stramats åt och barnomsorgen för de som jobbar kvällar, nätter och helger (ofta ensamstående kvinnor som jobbar i offentlig sektor) har lagts ned.

Vi ser redan nu hur många

anställda inom kommunens skolor flyr ”det krisande” Danderyd. Sedan i april har ca 40

medarbetare lämnat grundskolorna. Arbetsmiljön har, enligt Lärarförbundet, drastiskt försämrats på flera av skolorna.

Vi Socialdemokrater räknar istället upp skolpengen för att säkerställa mindre barngrupper, fler lärarassistenter, stärkt elevhälsa och stöd till barn med särskilda behov. Vi stärker äldreomsorg och behåller den kommunala hemtjänsten. Vårt budgetalternativ gör det möjligt att behålla seniorträffar, ”nattis” och öppna förskolor. Vi räddar kvar Pavven, stärker upp kulturskolan, föreningsstödet och investerar i våra idrottsanläggningar. För oss är det självklart att upprustningen av Danderydsvallen inkluderar en fullstor isrink och en mindre isyta för spontanåkning.

M, L och Kd vill gärna hävda att deras kraftiga besparingar är oundvikliga. Det är inte sant. En annan budget är möjlig.

Majoriteten väljer att prioritera valfläsket. Vi Socialdemokrater väljer att värna om Danderyds invånare. ■

Jenny Åkerwall, S

LIBERALERNA:

”I Möjligheternas kommun tar Liberalerna svåra beslut och ansvar!”

VI LIBERALER prioriterar år 2020 kärnverksamheterna, skola och omsorg och ger berörda nämnder kompensation för ökade kostnader. Utbildningsnämnden får 881,2 mnkr (47%) och Socialnämnden 642,6 mnkr (35%) av hela budgeten. En åldrande befolkning, gruppen 65+, ökar med 1650 till år 2040. Samma år kan försörjningskvoten nå 1,0, dvs färre arbetsföra ska försörja allt fler. Majoriteten i kommunen tar ansvar för den svåra ekonomiska situationen. Åtgärder har redan sjuvätsats.

LIBERALERNA VILL göra ett bra Danderyd bättre!

Danderyd har fått se ett ökat antal inbrott de senaste åren, även personrån har förekommit. Polisen är en statlig angelägenhet men vi känner ansvar för att öka tryggheten för våra medborgare. Ungdomarna har tyvärr hög användning av alkohol och droger, något som vi inte är stolta över. Vi känner ansvar och **satsar fem miljoner kronor på en riktad trygghetsinsats**: fler väktare/ordningsvakter, uppsökande fältare ute bland ungdomarna, ansökan till Datainspektionen för

trygghetskameror vid den s.k. Hortusparkeringen. Om tillstånd ges kan fler platser bevakas. Aktivite-

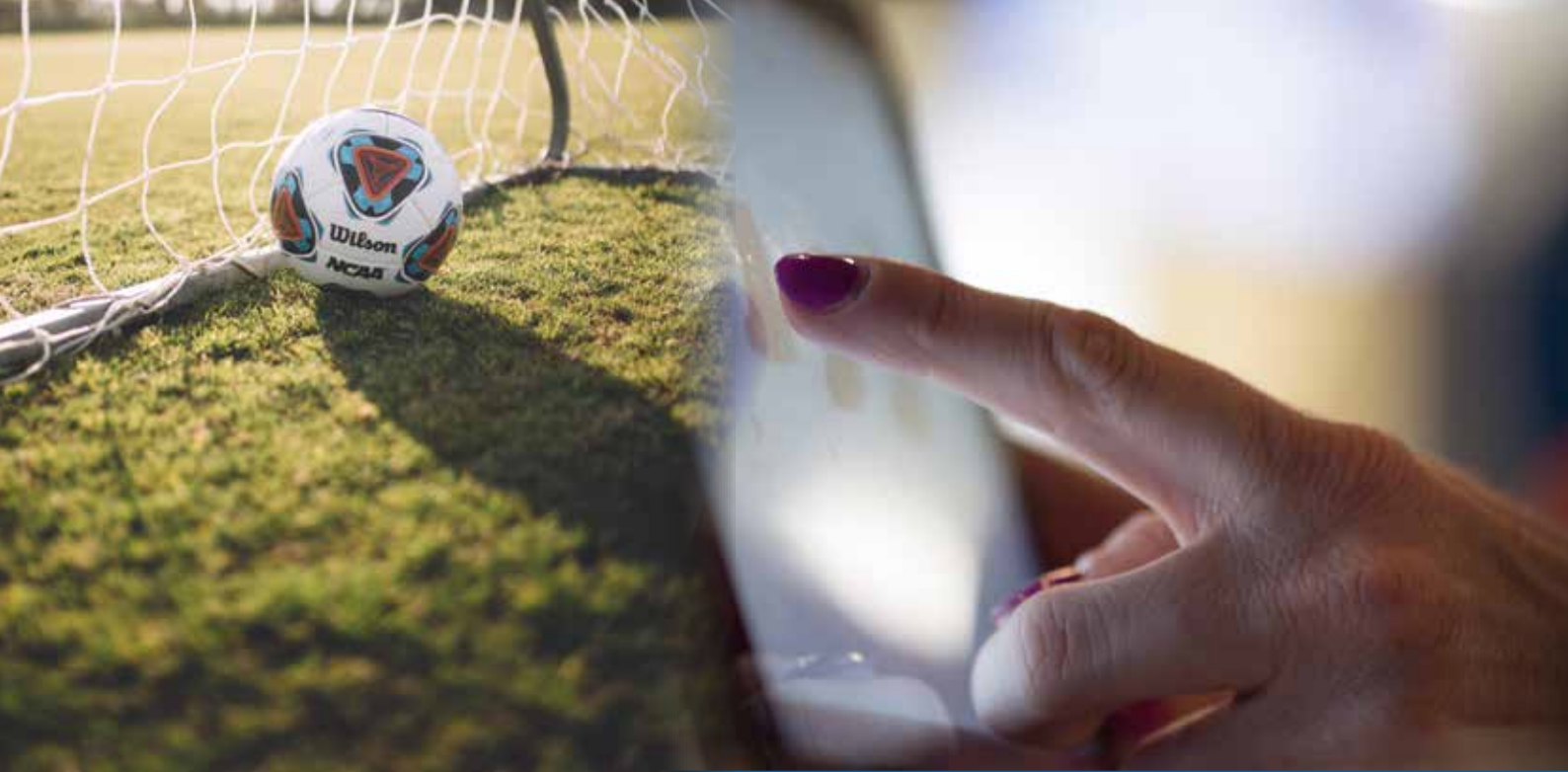
ter för barn, ungdomar och äldre är viktiga verksamheter, som t.ex. Träffpunkt Enebyberg.

Ny isrink på Danderydsvallen blir färdig till säsongen 2020/2021.

Tuffa besparingar väntar: Kommunlednings- och tekniska kontorets budgetar minskas med ca 25 miljoner kronor, huvudsakligen inom administration. Avgifter införts vid våra infartsparkeringar, tillgänglighet ökar. Skattehöjningen på 1,40 kr ger skatteintäkter år 2020 på 2 629 mnkr. Av dessa går 635 mnkr dvs var fjärde skatte-krona till andra kommuner. Vi betalar ca 18,200 kr/invånare i kommunal utjämning. Mer än dubbelt mot Täby och Lidingö.

Liberalerna inom majoriteten har som mål att använda varje krona från skattebetalarna på bästa och mest effektiva sätt, allt för att göra **Danderyd till möjligheternas kommun**. ■

Birgitta Lindgren, gruppleddare Liberalerna

DANDERYDSCENTERN:

”Skattehöjning med en krona – mer behövs inte”

DANDERYDSCENTERN

ARBETAR FÖR: Skydd av natur- och kulturmiljö, bevarad trädgårdsstad, högsta kvalitet i skola och äldreomsorg, stabil ekonomi, vasst miljöarbete, låg skatt, rikt föreningsliv.

Danderydscentern föreslår en skattehöjning med en krona. Det ger 137 miljoner kronor (mnkr) år 2020. 411 mnkr på tre år. Danderyd har 220 mnkr i underskott för åren 2017, 2018 och 2019. Det måste regleras inom tre år. Vi föreslår att 100 mnkr används 2020 till detta, 60 mnkr 2021 och 60 mnkr 2022.

Överskottet på en kronas skattehöjning blir då 191 mnkr på tre år. Det blir en stor reserv för oväntade och för oss opåverkbara händelser. Utjämnningen till andra kommuner ökar 2020 med 24 mnkr till 635 mnkr. Vi vet att den dessvärre kommer att öka ytterligare de kommande åren.

Peng och check måste höjas. Danderydscentern anslår i sitt förslag 13,6 mnkr, 2 procents höjning av pengarna för förskolor, skolor och fritidshem och 2,4 mnkr till särbegåvade elever och barn med särskilda behov. Danderydscentern höjer också i sitt förslag hemtjänstchecken och

äldrepengepengen med två procent, 6, 6 mnkr. Majoriteten gör besparingar i kärnverksamheterna genom att

peng- och checkbeloppen som finansierar förskola, grundskola, fritidshem, äldreomsorg och hemtjänst inte räknas upp för vare sig löneökningar (4,5 procents löneglidning för lärarna), ökade kostnader eller hyreshöjningar.

Danderydscentern föreslår besparingar på bland annat administration och konsulter om sammanlagt 21 mnkr på kommunstyrelsen, tekniska och fastighetsnämnderna. ■

DETTA VILL VI

- Högprioritera detaljplanen för Brageskolan så vi kan bygga till. Behålla Enebyskolan.
- Anpassa Vasaskolans lokaler till elevantalet och i stället behålla Svalnässkolan.
- Bygga nytt äldreboende och korttidsboende snart.
- Oförändrad verksamhet på Träffpunkt Enebyberg och Pavven.
- Danderydsvallens isanläggning renoveras för oförändrad verksamhet.
- Satsa på ökad trygghet och säkerhet.
- Avsätta medel till juristhjälp för hantering av Roslagsbanefrågan.

Siv Sahlin, Danderydscentern

Öppet hus
kl 18:00 - 20:00
3/2 - 2020

Danderyds

GYMNASIUM

**Ambition
Engagemang
Gemenskap**

DANDERYDS
GYMNASIUM

DANDERYDS
KOMMUN

PÅ GÅNG

Snart dags för Skolvalet 2020!

Psst! Passa på att besöka skolorna när de bjuder in till öppet hus och informations-träffar! För datum och tider besök danderyd.se/oppethusskolval2020.

MELLAN DEN 14 JANUARI och den 12 februari är det skolval i Danderyd. Då ska du som är vårdnadshavare till ett barn som ska börja i skolan eller byta skola till hösten, göra ett skolval.

Valet gör du digitalt med hjälp av ditt bank-id och vår e-tjänst.

De som berörs av skolvalet är de barn och elever som hösten 2020 ska börja förskoleklass eller årskurs 7. Det

gäller också elever som ska börja årskurs 4 och som idag går i en skola som endast har undervisning upp till årskurs 3.

Du som är berörd av skolvalet kommer att få en inbjudan och mer information skickad hem till dig i början av januari. ■

LÄS MER PÅ DANDERYD.SE/SKOLVALET2020.

NYA AVGIFTER FÖR AVFALLSHÄMTNING SAMT VATTEN OCH AVLOPP

FRÅN OCH MED den 1 januari 2020 höjs taxorna för avfallshämtning samt vatten och avlopp med 11 respektive 9 procent. Ökade kostnader för behandling och rening av vatten, tillsammans med upprustning av VA-nätet, gör att VA-taxan höjs. Inom avfallsverksamheten beror taxehöjningen bland annat på prisindexökningar från upphandlande entreprenörer. ■

Nya taxor från årsskiftet.

Skolval 2020

Öppet hus 13/1 kl 17-19

Välkomna!

*Med ett redan lysande resultat i språkutveckling...
Eleverket höjer ribban och satsar på Svensk Lyrisk, 1700-tal till nutid, FKL- ÅK 6*

www.elevverket.se

Ökat antal anmälningar om olovliga byggen

Det är populärt att bygga om och bygga till i Danderyd. När man ska bygga är det viktigt att invänta startbesked innan arbetet påbörjas. Under året har ett ökat antal anmälningar inkommit till Bygglovsavdelningen gällande byggnationer som påbörjats utan startbesked och/eller lov.

– **VI I BYGGNADSNÄMNDEN** ser en oroande tendens att fler börjar bygga utan lov och/eller startbesked. Vi vill uppmana alla att följa bygglovsprocessen så att det blir en rättssäker hantering, säger Claes Breitholtz (M), ordförande i byggnadsnämnden.

Efter att en komplett ansökan inkommit har kommunen 10 veckor på sig att fatta beslut om bygglov. I bygglovet framgår när byggstart får ske. Ett bygglov ger inte rätt att börja bygga, utan först måste man invänta startbesked. Om det framgår att ett tekniskt samråd ska genomföras kan ytterligare handlingar behöva kompletteras före startbesked.

Bygger man utan startbesked finns en risk att man både kan behöva riva och återställa arbetet och/eller betala

FOTO: MARYLAND AB

Maarit Nordmark och Claes Breitholtz

en sanktionsavgift. Det är många faktorer som påverkar hur stor en eventuell sanktionsavgift kan bli; exempelvis vad som byggs, storleken på det som byggs samt prisbasbelopp. Sanktionsavgiften fördubblas dessutom om bygglov saknas.

I och med att både olovliga byggen och antalet anmälningar från grannar har ökat så har tillsynsarbetet skärpts. Bygglov och startbesked är offentliga handlingar och det är därför relativt enkelt att få tillgång till vilka lov som finns. Flyttar man in utan slutbesked kan även det medföra en sanktionsavgift.

DET ÄR BRA att berätta om sina planer för grannarna i tidigt skede och skaffa deras formella eller informella godkännande, säger Maarit Nordmark (L), vice ordförande i byggnadsnämnden. Om grannarna skulle överklaga lovet, kan arbetet fördröjas med flera år, avslutar Maarit. ■

På danderyd.se/bygglov finns instruktioner, exempelritningar och övrig information om bygglovsansökan. **För frågor om bygglov** kan du kontakta bygglovjouren på telefon 08-568 910 00. De har telefontid helgfria vardagar 9-11.30. Varje tisdag och torsdag 14-16 kan du träffa en bygglovhandläggare på kontaktcenter i Mörby centrum. Observera att bygglov kan ha ändrade öppettider under jul- och nyårsledigheterna.

FÖR AKTUELLA ÖPPETTIDER, BESÖK DANDERYD.SE/BYGGLOV

BYGGLOVSPROCESSEN

Bygglovsprocessens sju steg; ansökan, bygglov, tekniskt samråd, startbesked, platsbesök, slutsamråd och slutbesked.

El' Boven och Agent Ström.

Agenten och boven lär barnen att tänka energismart

NU HAR YTTERLIGARE ett gäng femåringar i kommunen utbildat sig till miljösmapta energiagenter! Den här gången var det Kornvägens förskola som fick besök av Agent Ström och El' Boven från Energiagenterna. Med barnens hjälp har den udda duon gått igenom förskolans olika rum för att se så att ytterdörrar och fönster är stängda, kranarna inte står och droppar och att inga lampor är tända i onödan. Ett roligt och riktigt lärorikt projekt enligt både barn och pedagoger! ■

Vintersäsongen är här!

SÅ SNART ISEN lagt sig och blivit tillräckligt tjock på sjöarna och Edsviken kommer skridskoslingor att plogas. Och så snart det finns tillräckligt med snö kommer skidspår att dras i Rinkebyskogen och på Rösjö ängar. Men redan nu kan du åka skridskor på Stockhagens uterinken och i ishallarna på Stockhagens och Enebybergs idrottsplatser! ■

FÖR AKTUELLA ÖPPETTIDER OCH SPÅRLÄGET I KOMMUNEN SE: DANDERYD.SE/SKIDSPAR OCH DANDERYD.SE/SKRIDSKOR

Ut och njut av vintern på isen och i skogen.

SNABBARE HJÄLP VID KONTAKT MED DANDERYDS KOMMUN

Du är välkommen att kontakta oss via webben, över telefon eller besöka oss i Mörby Centrum på vårt kontaktcenter.

E-TJÄNSTER. Använd gärna våra e-tjänster. Har du en fråga, felanmälan eller vill lämna en synpunkt gör du det enklast via våra e-tjänster på: danderyd.se/felanmalan eller på danderyd.se/kontaktakommunen.

Ärendet löses ofta direkt samma dag. Är det en felanmälan skickas det till vår entreprenör för åtgärd. Behöver ärendet utredas går det direkt till rätt handläggare i en förvaltning. Vid ärendets avslut får du återkoppling.

RING OSS. Väljer du att ringa på huvudnumret i kommunen,

08-568 910 00, får du följande valmöjligheter:

- ➔ För socialtjänst, äldreomsorg, funktionshinder och LSS tryck 1
- ➔ För parkering, trafik, gata och bygg.... tryck 2
- ➔ För skola och förskola..... tryck 3
- ➔ Söker du en specifik person i kommunen eller har övriga frågor..... tryck 4

När är det bäst att ringa?

Vi svarar på huvudnumret varje helgfri vardag mellan kl 08-17. Minst kö är det oftast före klockan 9 och efter klockan 15.

När du ringer till oss kommer vi att ställa några frågor om vad ditt ärende gäller. Detta för att vi ska kunna hjälpa dig på bästa sätt. Söker du en specifik person ber vi dig välja svarsval 4. Svarar personen inte kan du lämna ett röstmeddelande. Beskriv kort ditt ärende, lämna telefonnummer och e-postadress så att personen kan

återkomma till dig. På så vis är det enklare för våra handläggare att förbereda ditt ärende innan vi kontaktar dig. Ofta är handläggarna och cheferna upptagna med möten och handläggning av ärenden. Vi rekommenderar dig därför att använda våra e-tjänster.

BESÖK OSS

Du är välkommen att besöka oss i Information Danderyd på **plan 4 i Mörby Centrum**.

Öppettider: måndag kl 08-18 samt tisdag-fredag kl 08-17.

Socialkontoret har sin reception för besök på Golfvägen 4 B, ingång från utsidan av Mörby Centrum. Öppettider måndag-fredag kl 08-16.30. Lunchstängt 12-13.

Välkommen att höra av dig!

